

Norges Blindforbund
Postboks 5900, Majorstua
0308 OSLO

Att.:

Saksbehandler: Ronny Angel Løvstad,
Vår ref.: 25/4993-8
Deres ref.:
Dato: 02.12.2025

Tilsynsrapport med vedtak

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et tilsyn av Norges Blindforbund. Temaet for dette tilsynet er verifisering av innfesting, taustramming, teknisk sikkerhet til zipline og beredskap.

Tilsynet ble varslet 21. august 2025. Virksomheten har deler av dokumentasjonen vi etterspurte, men ikke sendt inn komplett dokumentasjon.

Vårt tilsynslag bestod av Ronny A. Løvstad (tilsynsleder) og Jan Bøen (medrevisor).

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Norges Blindforbund har driftstillatelse for en høydepark.

Basert på innsendt dokumentasjon har vi funnet avvik fra kravene i tivoliforskriften som gjelder temaene som var formålet til dette tilsynet.

Tilsynsrapporten inneholder ett vedtak.

Vedtak

1. Vedtak om rutiner for sikkerhet, drift og kontroll

Vi har fattet følgende vedtak:

Norges Blindforbund må innen 19. desember 2025 sende oss opplysninger om:

- Sikkerhetsfaktor for ståltau: Opplysninger som viser at sikkerhetsfaktoren er minst 3 ved maksimal belastning (3 kN punktlast midt på spennet), jf. NS-EN 15567-1:2015. punkt 4.3.2.3.5.
- Sikkerhetsfaktor for fjellfester: Opplysninger som viser at uttrekksstyrken for fjellfester er minst 4 ganger den påførte belastningen, jf. NS-EN 15567-1:2015, punkt 4.3.3.3.2.
- Stramming av zipline: Målt verdi for taustramming og beskrivelse av metode for stramming.

Hva regelverket sier

Virksomheten skal sørge for at fornøyelsesinnretningen har et akseptabelt sikkerhetsnivå. Dette følger av tivoliforskriften § 2-2, som sier at en innretning som er konstruert og drives i tråd med en anerkjent standard, anses å ha et akseptabelt sikkerhetsnivå. Dersom virksomheten velger å ikke følge en anerkjent standard, må den dokumentere at innretningen likevel har tilsvarende sikkerhet.

NS-EN 15567-1:2015 er relevant og anerkjent standard for høydeparker og ziplines og kan brukes som målestokk for sikkerhetsnivået, og at virksomheten må vise at innretningen oppfyller disse – eller tilsvarende – krav.

Standardens punkt 4.3.2.3.5 om kalkulasjon stiller krav til beregninger for konstruksjoner som skal brukes. For ståltau spesifikt sier standarden at det ved dimensjonering skal benyttes en sikkerhetsfaktor på 3 i forhold til den minste bruddlasten. Det betyr at tauet må tåle tre ganger den maksimale belastningen som kan oppstå under bruk. Dette kravet gjelder for å sikre at tauet har tilstrekkelig styrke og robusthet, også ved uforutsette belastninger eller slitasje. I tillegg skal beregningen ta hensyn til svakheter som kan oppstå ved terminering av tauet, for eksempel ved klemmer eller endefester.

Punkt 4.3.3.3.2 gjelder når fjell og berg brukes som bærende struktur i en høydepark, for eksempel ved forankring av en zipline. Her står det at uttrekksstyrken til forankringen i fjell skal være minst fire ganger den påførte belastningen. Det betyr at dersom ziplinen kan påføre en maksimal belastning på for eksempel 3 kN, må forankringen i fjellet tåle minst 12 kN før den løsner.

Hva vi fant under tilsynet

I vårt varsel om dokumenttilsyn som ble sendt til dere 21. august 2025, påla vi dere å oversende dokumentasjon for ziplinen. Vi ba spesifikt om følgende punkt:

1. Beskrivelse av zipline-komponenter;
 - Forankringspunkter (type og plassering)
 - Fjellfester (type, antall og plassering)
2. Dokumentering av tilstrekkelig utrivningsfaktor, herunder;
 - Maksimal belastning under bruk (ved 3 kN punktlast midt på spennet) - Beregning må vise at sikkerhetsfaktor på minst 3 er oppfylt i henhold til NS-EN 15567-1:2015 punkt 4.3.2.3.5

- Beregnet utrivingsstyrke for fjellfester (kN):
- Sikkerhetsfaktor for fjellfester ved utriving (som viser at sikkerhetsfaktoren er over 4)

3. Taustramming og wireinstallasjon

- Metode for stramming
- Målt stramming

Virksomheten har sendt inn følgende dokumentasjon:

- Tausertifikat i vedlegg " 1.a wirtau.pdf"
- Bilder av bremsesystemet 'bukke'
- Bilder av ziplinen
- Sertifikat for tauet fra Certex
- Beskrivelse av ziplinen, uten beregning med 3 kN som utgangspunkt i vedlegg " 2.a,b,c Utdrivingsfaktor.pdf"
- Vurdering av fjellkvalitet i vedlegg "2.d Vurdering av fjellkvalitet.pdf"
- Bilder av plattform 1 i forskjellige vinkler
- Bilder av forankringspunkt i fjell
- Rapporter etter årlig kontroll av høydeparken "4.c Blindeforbundet-GODKJENT (1) (1).pdf" med tilhørende delrapporter
- Trerapport utført 24.oktober 2024

Ziplinen er festet med barduner i trær på påstigningssiden, og med fjellfeste på avstigningssiden.

Ved gjennomgang av dokumentasjonen har vi sett at følgende mangler:

- Det er ikke dokumentert at tauet har en sikkerhetsfaktor på minst 3 ved maksimal belastning
- Det er ikke dokumentert at fjellfestet har en sikkerhetsfaktor på minst 4 ved utriving
- Det er ikke gjort beregninger med 3 kN som utgangspunkt for belastning

Deres har ikke gitt noen uttalelse til varsel om vedtak

Vår vurdering

Ziplinen og høydeparken skal ha et akseptabelt sikkerhetsnivå, jf. tivoliforskriftens § 2-2.

Ziplinen er en fornøylesinnretning som utsetter brukeren for høy fart og potensielt store belastninger. For å sikre at innretningen er trygg, må det dokumenteres at konstruksjonen tåler belastningen med tilstrekkelig margin. Dette er særlig viktig for tau og forankringer, som er kritiske komponenter i systemet. Når slike komponenter ikke er dokumentert med beregninger eller målinger, kan ikke sikkerheten verifiseres og videre vurderes. Det er ikke tilstrekkelig å vise til generelle beskrivelser eller bilder – det må foreligge konkrete tall og metoder som viser at sikkerhetskravene er oppfylt og at ziplinene dermed har et akseptabelt sikkerhetsnivå.

Virksomheten har ikke dokumentert at tauet har tilstrekkelig sikkerhetsfaktor, og det er ikke gjort beregninger med 3 kN som utgangspunkt. Det er heller ikke dokumentert at fjellfestet har tilstrekkelig uttrekksstyrke. Det mangler målt stramming og beskrivelse av metode. Det er også en ukjent faktor hvor strammingen kan påvirkes av bremsesystemet som dere har på ziplinen.

For å redusere farten til brukere mot landingssiden, så justeres høyden på zipline i enden på en bukk lagd av tre. Bukken har nivåene 0, 2 og 3.

Virksomheten har ikke dokumentert at ziplinen har et akseptabelt sikkerhetsnivå. Uten beregninger og målinger som viser at kravene til sikkerhetsfaktorer og stramming er oppfylt, kan det ikke vises at innretningen er i driftssikker stand før oppstart. Dette er et avvik fra tivoliforskriften § 2-2.

Andre forhold og veiledning

Vi har ikke notert andre forhold som vi anser som relevant å rapportere i forbindelse med dette tilsynet.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

02.12.2025

Ingunn D. Rognes
seniorrådgiver

Ronny Angel Løvstad
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøyelsesinnretninger §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven) LOV-2017-05-22-30

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16